

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. III. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

has destruet. Id est post resurrectionem, nullus erit escarum & ciborum usus, nullum ventris in illis dirigendis officium: Ergo &c.

143. Quarto, Tridentinum sess. 13. cap. 3. ait: *Corpus Christi esse sub specie vini, & sanguinem sub specie panis, & animam sub utraque, vi naturalis illius connexionis & concomitantia, quæ partes Christi Domini, qui jam ex mortuis resurrexit, non amplius moriturus, inter se copulantur. Quibus verbis Concilium clare supponit, sanguinem esse partem humanitatis, & connecti tanquam partem corpori.*

144. Denique suaderi potest eadem pars conclusio-
nis, ex absurdo & inconvenienti quod sequitur ex Durandi sententia: Si enim sanguis non fuit hypostaticè unitus Verbo, sive ad ejus subsistentiam assumptus, sequitur Verbum divinum non esse per concomitantiam sub speciebus vini in Eucharistia, sicut est sub speciebus panis: Sed hoc est contra communem Theologorum sententiam, imò & contra definitionem Tridentini citati: Ergo &c. Sequela probatur: Illa dicuntur esse per concomitantiam in Sacramento, quæ realiter & substantialiter conjunguntur cum termino primario conversionis sacramentalis: At qui si Verbum non assumpsit sanguinem, non conjungitur termino primario conversionis substantiæ vini, scilicet sanguini: Ergo non est, etiam per concomitantiam, sub speciebus vini. Unde si Apostoli in triduo mortis Christi consecrassent, nullo planè modo, juxta Durandi sententiam, ibi fuisset Verbum divinum.

Addo quod, si sanguis non esset unitus Verbo, non posset propriè dici de vino consecrato, quod sit sanguis Christi, nec calix consecrationis, verè à Christo diceretur *Calix sanguinis mei*; nam *ly mei*, & *Christi*, appellant supra suppositum: At hæc non solum falsa, sed etiam à fide prorsus aliena sunt: Ergo &c.

§. III.

Solvuntur objectiones.

145. **O**bjicies primò: Verbum divinum ea tantum assumpsit quæ sunt de integritate corporis humani: At sanguis, quicumque ille sit, non pertinet ad integritatem humani corporis: Ergo non fuit assumptus à Verbo. Major patet ex suprà dictis, Minor verò probatur multipliciter. In primis enim quod non est actus, sed tantum in potentia, pars corporis humani, non pertinet ad ejus integritatem, ut constat; alias enim cibus in stomachum trajectus, etiam antequam verteretur in sanguinem, dici posset integrare corpus humanum: Sed sanguis, etiam ille quem naturalem dicimus, non est actus, sed tantum in potentia, pars humani corporis, quandoquidem deservit nutritioni carnis, & aliarum partium solidarum: Ergo non pertinet ad integritatem corporis humani.

Secundò, Absurdum videtur dicere, quod animal ex suis partibus nutriatur: Id autem sequeretur, si sanguis, etiam ille qui perfectam decoctionem est jam assecutus, esset pars integrans corpus animalis; quandoquidem inservit, ut jam dixi, nutritioni aliarum partium: Ergo &c.

Tertiò, Sanguis quilibet est discontinuus à reliquis partibus, sicut enim aqua decurrens, propter suam fluxibilitatem, nequit continuari cum terra, quæ est inflexibilis; ita cum sanguis sit fluxibilis, aliæ verò partes corporis nullo modo fluxibiles, cum eis continuari non potest, subindèque nec habere cum ipsis rationem partis integrantis corpus humanum.

Quartò, si sanguis sit de integritate corporis humani, sequitur ipsum contineri in Eucharistia sub speciebus panis, ex vi verborum consecrationis, & non solum per concomitantiam: Sed hoc non potest admitti: Ergo nec illud. Sequela Majoris manifestat videtur, ex vi quidem verborum est in Eucharistia integrum corpus Christi, atque adeo omnis ejus pars. Minor etiam est certa, cum Tridentinum loco suprà citato asserat sanguinem existere sub speciebus panis, solum per concomitantiam.

Verum hæc parum urgent, & nimis levia sunt, ut à communi Theologorum sententia discedere cogant. Unde respondeo, concessà Majori, negando Minorem, ad ejus primam probationem dico, quod sicut elementa in mundo majori, quamvis sint partes tantum in potentia, & materia transiens respectu mixtorum, non propterea tamen desinunt esse partes in actu, respectu ipsius universi: ita in mundo minori, scilicet corpore humano, licet sanguis perfectus, qui est tantum veluti ex ipsis elementis, comparatus cum aliis partibus perfectioribus quarum nutritioni inservit, sic tantum pars in potentia, respectu tamen totius corporis, dicitur pars in actu. Ratio hujus est, quia cum sit quid medium inter cibum & carnem debet participare naturam utriusque, medium enim participat de utroque

extremo, subindèque habere simul, quamvis respectu diversorum, rationem partis in actu, & rationem partis solum in potentia. Solutio est D. Thomæ in 4. dist. 44. quæst. 1. art. 2. quæstionum. 2. ad 3. ubi pulchram illam proportionem quæ est inter elementa ad mundum comparata, & sanguinem collatum cum animali, luculenter expendit.

Ex hoc patet responsio ad secundam, licet enim absurdum sit dicere animal nutriri ex suis partibus, quæ ita sunt partes in actu, ut non habeant insuper rationem partis in potentia, sive alimentis; quales sunt caro, nervi, & ossa; possumus tamen absque absurditate dicere, hominem nutriri aliqua parte sui corporis, quæ non ita est pars in actu, quin simul habeat rationem partis in potentia, sive alimentis, qualis est sanguis, etiam purissimus.

Ad tertium dicendum quod licet sanguis non continuetur immediate cum omnibus partibus corporis (in quo sensu intelligenda est propositio Aristotelis 2. de Partibus Animalium cap. 3. *Sanguis non est continuus carni*) bene tamen mediantibus, habet enim quasdam partes crassiores, quas Medici *fibras* vocant, quæ continuantur venis, & venæ carni.

Ad quartum, nego sequelam Majoris, & ad probationem ei subjunctam dico, ex vi verborum consecrationis panis, poni sub ejus speciebus corpus Christi cum omnibus suis partibus solidis, non verò cum fluidis, qualis est sanguis, & alii humores: verba enim consecrationis panis, non utrumque significant corpus Christi, sed per modum cibi, cui aptæ quidem sunt partes solidæ, non verò fluidæ, subindèque nec sanguis.

Objicies secundò: Si Verbum divinum assumpsit sanguinem, sequitur Deum posse denominari sanguinem, sicut denominatur homo, ex hoc quod assumpsit humanam naturam: Sed hoc videtur absurdum: Ergo & illud.

Respondeo negando sequelam, quia cum sanguis non sit natura completa & totalis, sed incompleta, & ordinata ex sua natura ad aliam, imò

fit quod est fuerit assumptus à Verbo, Verbum tamen non possit denominari sanguis: sicut etiam ob eandem rationem, licet Verbum divinum in triduo manserit unitum animæ & corpori separatim, non tamen propterea poterat denominari anima vel corpus, quia huiusmodi naturæ sunt incompletæ, & essentialiter ordinatæ ad complementum alterius, à quibus proinde Verbum divinum denominationem non fortitur.

§. IV.

Aliud difficile argumentum solvitur.

Objicies tertio: Quod Filius Dei semel assumptus, nunquam dimisit, ut habet commune Theologorum axioma, ex Damasceno desumptum: Sed Verbum divinum aliquando dimisit sanguinem: Ergo nunquam illum assumpsit. Minor probatur: Multum sanguinis sui in passione fusi reliquit Christus in terris ad consolationem fidelium: Sed talis sanguis in terris existens, non remanet hypostaticè unitus Verbo divino: Ergo Verbum aliquando sanguinem dimisit. Minor est certa, ut constabit ex infra dicendis. Major verò patet ex Bulla Pii II. ad Abbatem S. Mariæ Xantonensis diocesis, quam vidisse se ait Sylvester in Rosa aurea Tract. 3. quæst. 1. ubi Pontifex dicit veritatis fidei non repugnare, asserere Redemptorem nostrum de sanguine in cruce effuso, ob ipsius passionis memoriam, partem aliquam in terris reliquisse. Accedunt narrationes innumerae, quæ falsitatis omnes damnari ab homine cordato non possunt; & tamen ex iis superesse aliquam sanguinis à Christo fusi portionem (sub alia tamen quàm sanguinis forma) sit extra dubium. Ejusmodi est quod rubor in plerisque instrumentis passionis Dominicæ adhuc cernitur. Qui rubor non est nudus color ex sanguinis asperione relictus (nam qualitates secundæ non propagantur eo modo) sed vera sanguinis substantia, quæ primum instrumentis illis adhæsit, eisque affixa perseverat. Ut de spina facelli Regii Parisiensis, & de ferro lanceæ, olim Nurembergæ, nunc Romæ asservatæ; & de sacra sindone Taurinensi, ac vultu sancto Romano, sive linteo Veronicæ, referunt multi Scriptores. Et specialiter quoad sindonem Taurinensem declaravit Julius II. ruborem qui in ea nunc cernitur, esse reliquias sanguinis fusi, idemque de Veronicæ sudario habent qui de eo agunt, præsertim Bzovius anno 216. à num. 16. Favet etiam Nicephorus lib. 1. Historia: cap. 30. in fine, ubi dicit sanguinem & aquam ex latere Christi profusa, in vasculo quodam à Virgine & S. Joanne excepta & conservata fuisse. Sylvester etiam Tract. 2. Rose aureæ, ad Evangelium feriæ 5. infra octavam Paschæ, scribit B. Mariam Magdalenam detulisse apud S. Maximinum ampullam vitream, in qua continentur quædam particule sanguinis Christi cum terramixti, quas illa collegerat tempore passionis Christi, additque ebullientem in ea cerni sanguinem in die Pasceves, toto tempore quo legitur passio Christi, quod se vidisse testantur plerique Patribus nostris, qui in insigni & Regio Conventu S. Maximinensi (in quo ampulla illa magna cum religione servatur) commorati sunt, nobisque fuerunt conversati. Platina etiam in vita Leonis II. refert Pontificem illum præsertim Mantuam ad videndum Christi sanguinem, qui tunc ob assidua miracula in magna veneratio-

Tom. IV.

ne erat, réque examinata, sanguinem illum approbasse; estque his temporibus tam certum, hunc sanguinem ex Christi corpore fluxisse tempore passionis ejus, ut Baronius ad annum 804. dixerit de hoc non esse amplius dubitandum. Tandem lib. 6. revelationum D. Brigittæ, B. Virgo his verbis eam alloquitur: *Cum tempus vocationis meæ inflaret de hoc mundo, ego ipsam* (scilicet præputi) *sacram membranam commendavi S. Joanni custodi meo, cum sanguine illo benedicto qui remansit in vulneribus ejus, quando deposuimus de cruce &c.* Non potest ergo revocari in dubium, quin multæ particule sanguinis Christi in passione fusi, extiterint, & adhuc extent in terris, ad consolationem fidelium, & ipsius passionis memoriam.

Respondet Valentia hic disp. 1. quæst. 5. puncto 1. ad 3. has sanguinis particulas adhuc esse unitas Verbo, ac per consequens illud nunquam dimisisse quod semel assumpsit.

Sed hæc solutio est singularis, & omnino improbabilis: omnes enim Theologi negant sanguinem illum, si quis reperitur in terris, habere jam unionem hypostaticam cum Verbo. Et ratio est, quia illa pars remanens in terris jam non habet amplius ordinem ad humanitatem Christi, ut iterum sit pars ejus: non igitur cur retineat adhuc unionem cum Verbo. Deinde, si illa pars, eo quod aliquando habuerit unionem cum Verbo, deberet illam retinere, sequeretur carnem præputi Christi, si apud nos adhuc conservatur, non amisisse unionem ad Verbum; sequeretur etiam omnes partes materiae, quæ aliquando in Christo unitæ fuerunt Verbo, & postea resolutæ ac deperditæ sunt per sudorem & continuam actionem & repassionem caloris naturalis, debere adhuc inanere unitas Verbo, quod nemo docet. Idem deberet dici de pilis, si aliqui ceciderunt per totam vitam ex capite vel corpore Christi, & de dentibus, si (ut alii infantes solent) eos mutavit in infantia vel pueritia. Denique ex hac solutione & doctrina Valentia, sequitur aliquam naturam hypostaticè unitam Verbo, esse adhuc in terris, & alibi quàm in cælo, & Eucharistia, quod non est concedendum.

Respondent secundo plures ex nostris Thomistis, cum S. Doctore infra quæst. 54. art. 2. ad 3. illum sanguinem, qui in pluribus Ecclesiis asservatur, esse sanguinem imaginis Christi, quæ à Judæis Beryti in Syria crucifixæ, plurimum sanguinis dedit, qui ad varias Ecclesias deinde transmissus fuit, ut habet Martyrologium Romanum 9. Novembris, & late Baronius anno Christi 765. qui similia de aliis imaginibus transfixis & sanguinantibus refert anno 445. & 560. Tribuitur quæ hæc responsio S. Athanasio in libello de passione imaginis Dominicæ cap. 7. ubi post narratum Berytense miraculum, subduntur hæc verba: *Hæc est vera & vehementer credula ratio, de cruore lateris Domini nostri Salvatoris, qui profluxit de sancta imagine ejus, quæ crucifixæ est in Syria, in Beryto civitate. Hic est sanguis ille Dominicus, qui apud plerosque reperitur esse dicitur, nec aliter asserendum est: a verè Catholicis, præter id quod scribitur à nobis: quasi ex carne & sanguine Christi aliquid possit in mundo inveniri, nisi illud quod in ara altaris per manus sacerdotum quotidie spiritaliter efficitur.*

Verum hæc solutio non potest applicari illis particulis sanguinis Christi, quæ asservantur in ampulla vitrea B. Mariæ Magdalene, cum illæ tempore passionis Christi, collectæ fuerint; nec illis etiam quæ Mantuæ videntur, nam sanguinem illum

Vuu 2